

УДК 330.332

В. В. КИРИЧЕНКО

м. Вінниця

nica_alexa@mail.ru

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

У статті розглянуто і досліджено інвестиційні пріоритети Вінницької області. Визначені основні проблеми, пов'язані з інвестиційною діяльністю та шляхи їх вирішення. Запропоновані перспективні напрями залучення інвестицій та сформовані рекомендації щодо вдосконалення системи управління інвестиційними процесами області.

Ключові слова: область, регіон, інвестиції, інвестиційний розвиток, інвестиційна діяльність.

У сучасних умовах надзвичайно важливого значення набуває активізація інвестиційної діяльності, оскільки без цього неможливо здійснити прогресивне структурне зрушення в економіці та забезпечити сталий соціально-економічний розвиток держави. Інвестиційний розвиток регіону являє собою сукупність об'єктивних економічних, соціальних та природно-географічних його властивостей, що мають важливе значення для залучення інвестицій. Оцінка інвестиційного розвитку регіону дає нові можливості територіальної диверсифікації для національних та іноземних інвесторів, підвищує гарантію ефективності інвестицій. Вінницька область володіє значним потенціалом, зокрема: природні ресурси, трудовий, виробничий і культурний ресурс, що дозволяє розглядати регіон як об'єкт для залучення як вітчизняних, так і зарубіжних інвестицій. Оскільки методичні підходи до управління інвестиціями мають відрізнятися залежно від рівня управління та характеру об'єкта інвестування, важливим завданням у сучасних умовах є використання спеціальних методів для управління інвестиційними процесами. Зазначені обставини доводять актуальність теми даного дослідження.

Дослідженням інвестиційного розвитку займаються провідні вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема, такі як С. О. Біла [1], М. К. Колісник [2], О. Г. Мітал [3], І. П. Мойсеєнко [4], Л. М. Немець [5], О. В. Симканич [6] та інші. Наукові здобутки вчених мають велике теоретичне та прикладне значення, проте, на нашу думку, приділяється недостатня увага дослідженню інвестиційного розвитку Вінницької області. Підходи до управління інвестиціями в регіоні досліджені недостатньо гли-

боко та комплексно, не зосереджується увага на вивченні регіональних переваг як чинника інвестиційної привабливості.

Метою статті є визначення перспектив інвестиційного розвитку Вінницької області: проаналізувати сучасні тенденції інвестиційного процесу в області; визначити форми інвестиційних ресурсів, які залучаються для здійснення інвестиційних вкладень; запропонувати перспективні напрями залучення інвестицій в область; сформувати рекомендації щодо вдосконалення системи управління інвестиційними процесами Вінницької області.

Як показує досвід, Вінницька область є пріоритетним регіоном для залучення як іноземних, так і вітчизняних коштів. Обсяг внесених з початку інвестування в економіку області прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) на 1 січня 2013 р. становив 248,3 млн дол., що на 9,6% більше обсягів іноземних інвестицій на початок 2012 р. та в розрахунку на одну особу населення складає 152,9 дол. [7]. Переважну більшість інвестицій (76,5%) унесено з країн ЄС – 190,0 млн дол., із країн СНД – 13,8 млн дол. (5,6%), з інших країн світу – 44,5 млн дол. (17,9%).

Основною формою залучення капіталу були грошові внески, частка яких склала 98,3 % вкладеного обсягу. Крім того, капітал нерезидентів в області зріс за рахунок внесків у вигляді рухомого і нерухомого майна.

Інвестиції надійшли із 54 країн світу. До п'ятірки основних країн - інвесторів, на які припадає 68,8% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Австрія – 55,7 млн дол. США, Кіпр – 49,1 млн дол., Франція – 29,4 млн дол., Німеччина – 22,7 млн дол., Польща – 14,9 млн дол.

На підприємствах промисловості зосереджено 136,3 млн дол. (54,6%) загального обсягу прямих інвестицій в область, у т. ч. переробної – 133,2 млн. дол. та добувної промисловості і розроблення кар'єрів – 2,2 млн. дол. США. Серед галузей переробної промисловості у виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів унесено майже 67,6 млн дол. прямих інвестицій, вироблення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічну діяльність – 31,8 млн дол.; виробництво хімічних речовин і хімічної продукції – 16,9 млн дол.

В організаціях, що діють у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування акумульовано – 48,9 млн дол. (19,6% від загального обсягу), на підприємствах сільського, лісового та рибного господарства – 24,7 млн дол. (9,9%), на підприємствах оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 11,6 млн дол. (4,7%).

Вагому частку (44,3%) іноземного капіталу зосереджено у м. Вінниці – 110,5 млн дол. Також значні обсяги іноземних інвестицій зосереджено у Козятинському районі – 51,4 млн дол. (20,6%) та Немирівському – 14,7 млн дол. (5,9%). Серед інших регіонів області провідні місця за обсягами іноземних інвестицій утримують міста: Ладижин, Козятин та райони: Барський, Вінницький та Тиврівський.

Обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу) з області в економіку інших країн світу на 1 січня 2013 р. становив 167,1 тис. дол. США. Переважна більшість інвестицій внесена в економіку Російської Федерації та Молдови. Основними інвесторами з області є підприємства харчової промисловості. У I півріччі 2014 року в економіку Вінницької області іноземними інвесторами вкладено 22,1 млн дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу).

Обсяг залучених з початку інвестування в економіку області прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) станом на 1 липня 2014 року становив 287,1 млн дол. США, та в розрахунку на одну особу населення складає 177,7 дол. США. Переважну більшість інвестицій (84,1% від загального обсягу) внесено з країн ЄС – 241,4 млн дол. США, з інших країн світу – 45,7 млн дол. США (15,9%).

До п'ятірки основних країн-інвесторів, на які припадає 62,2% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр – 57,9 млн дол. США, Австрія – 50,0 млн дол. США, Франція – 34,3 млн дол. США, Німеччина – 20,9 млн дол. США, Польща – 15,6 млн дол. США.

За січень-червень 2014 року прийнято в експлуатацію 119,8 тис. м² загальної площі житла, що становить 78,1% до відповідного періоду 2013 року.

За січень-червень 2014 року підприємствами та організаціями різних форм власності за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 2663 млн грн. капітальних інвестицій. Обсяги інвестицій порівняно з відповідним періодом 2013 року зменшилися на 6,4 % (12 місце серед регіонів України). До кінця поточного року освоєння капітальних інвестицій планується на рівні 5967,1 млн грн.

Подальше формування позитивного інвестиційного іміджу, популяризація інвестиційного порталу Вінниччини через соціальні мережі та офіційні веб-портали європейських партнерів передбачає наступні шляхи досягнення:

- проведення активної інформаційної політики щодо інвестиційного потенціалу підприємств;
- висвітлення позитивного досвіду інвестиційної діяльності на семінарах, конференціях, виставках, інвестиційному порталі;
- проведення заходів, спрямованих на поглиблення міжнародного співробітництва;
- забезпечення максимального сприяння реалізації інвестиційних проєктів;
- сприяння відкриттю представництв підприємств і компаній Вінницької області за кордоном (бізнес-центри, торгові палати, тощо);
- створення системи інформаційно-аналітичного забезпечення зовнішньоторгівельної діяльності;
- реалізація проєктів із залучення та впровадження іноземних інвестицій та подання на розгляд інвестиційно-промислової ради при голові облдержадміністрації;
- надання консультаційних послуг для залучення інвестицій;
- проведення презентації економічного, агропромислового, природного, культурного та промислового потенціалу області;
- розповсюдження інформації про зовнішньоекономічний потенціал серед дипломатичних представництв України;
- розробка довідника експортерів Вінницької області;
- постійне оновлення інформації на сайті обласної державної адміністрації щодо головних експортерів області.

Очікувані результати наступні: створення умов для збільшення обсягів інвестицій в реальний сектор економіки області; створення додаткових робочих місць; забезпечення проведення прозорої та відкритої інвестиційної політики.

Загальна потреба в інвестиціях під реалізацію пріоритетних напрямків стратегії розвитку області, на підставі опрацьованих районами та галузевими управліннями проєктів на 2013–2020 роки, складає 31,6 млрд грн., з них:

1. Об'єкти соціальної інфраструктури (освіта, охорона здоров'я, культура, інші галузі): проєкти з кошторисною вартістю більше 1 млн грн. складають за пропозиціями галузевих управлінь та райдержадміністрацій 926,4 млн грн.; проєкти з кошторисною вартістю менше 1 млн грн. райдержадміністраціями надано пропозиції на орієнтовну суму 77,3 млн грн.

Дані проєкти соціальної спрямованості будуть реалізовуватися із залученням коштів як державного, так і місцевого бюджету.

2. На будівництво магістральних газопроводів - відводів та газових мереж в населених пунктах планується залучити кошти місцевих та державного бюджетів в обсязі більше 1,4 млрд грн.

3. Реалізація інвестиційних проєктів, спрямованих на розв'язання проблем в житлово-комунальній сфері – 996,5 млн грн.

4. На утримання, будівництво, ремонт та реконструкцію доріг комунальної власності планується майже 3,3 млрд грн. На утримання, ремонт та реконструкцію доріг загальногo користування місцевого значення планується майже 4,46 млрд грн.

5. Реалізація інвестиційних проєктів до 2020 року, спрямованих на розв'язання проблем в агропромисловому комплексі Вінницької області – 13,2 млрд грн.

6. Реалізація інвестиційних проєктів до 2020 року, спрямованих на розв'язання проблем охорони навколишнього природного середовища – 575,4 млн грн. [7].

Для залучення інвестицій в економіку області необхідні наступні заходи:

- створення умов для зростання обсягів іноземних інвестицій;
- створення системи комплексного пошуку потенційних інвесторів виходячи з наявних переваг регіону на основі залучення до пошуків Державної бюджетної установи «Вінницький регіональний центр з інвестицій та інновацій» та обласної комунальної установи «Вінницька інвестиційно-інноваційна компанія»;
- залучення інвестицій для розвитку освітньої сфери;
- залучення коштів інвесторів на збереження культурних та історичних пам'яток;
- сприяння поширенню інформації за допомогою інвестиційних форумів, ярмарків, конференцій, Internet-порталів щодо інвестиційної привабливості Вінницької області;
- мінімізації рівня адміністративних бар'єрів на шляху входу на товарні та ресурсні ринки нових підприємств;
- координація проєктів всіх зацікавлених сторін по роботі з потенційними інвесторами для формування партнерських стосунків між органами місцевої влади та міжнародними організаціями.

Очікуваними результатами є: сприятливе інвестиційне середовище в регіоні, зокрема за рахунок спрощеної дозвільно-погоджувальної процедури; збільшення можливості самофінансування на рівні підприємств.

Список використаних джерел

1. Біла С. О. Питання теорії як на загальнодержавному, так і регіональному рівні, та практики інвестиційних процесів у трансформаційній економіці України (90-ті роки ХХ - початок ХХІ ст.) / С. О. Біла // Історія нар. госп-ва та екон. думки України. — 2007. — Вип. 39—40. — С. 32—42.
2. Колісник М. К. Актуальні питання з розвитку інвестиційних процесів в Україні / М. К. Колісник, О. В. Яцишин // Науковий вісник НЛУУ. — 2007. — Вип. 17.2. — С. 238—243.
3. Мітал О. Г. Інвестиційна діяльність регіонів на сучасному етапі розвитку економіки // Інвестиції: практика і досвід. — 2008. — № 1. — С. 13.
4. Мойсеєнко І. П. Інвестування : навч. посіб. / І. П. Мойсеєнко. — К. : Знання, 2006. — 490 с.
5. Немець Л. М. Просторова організація соціально-географічних процесів в Україні: монографія / Л. М. Немець, Я. Б. Олійник, К. А. Немець. — Х. : РВВ ХНУ, 2003. — 160 с.
6. Симканич О. В. Формування ефективної стратегії розвитку інвестиційного клімату регіону / О. В. Симканич // Регіональна бізнес-економіка та управління. — 2007. — № 2 (14). — С. 114—115.
7. www.vin.gov.ua

V. KIRICHENKO
Vinnitsa

INVESTMENT DEVELOPMENT OF THE VINNITSA AREA

Investment priorities of the Vinnitsa area are considered in the article and investigational. Certain to basis of problem, areas and ways of their decision related to investment activity. The offered perspective directions of bringing in of investments are in an area. The formed recommendations are in relation to perfection of control system by the investment processes of area.

Key words: area, region, investments, investment development, investment activity.

В. В. КИРИЧЕНКО
г. Винница

ИНВЕСТИЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ ВИННИЦКОЙ ОБЛАСТИ

В статье рассмотрены и исследованы инвестиционные приоритеты Винницкой области. Определены основные проблемы, связанные с инвестиционной деятельностью и пути их решения. Предложены перспективные направления привлечения инвестиций в область и сформированы рекомендации по совершенствованию системы управления инвестиционными процессами в области.

Ключевые слова: область, регион, инвестиции, инвестиционное развитие, инвестиционная деятельность.

Стаття надійшла до редколегії 10.05.2015

УДК 657.075

С. О. КЛИМЕНКО, Л. В. МІКРЮКОВА, К. В. БАРИШЕВСЬКА
м. Миколаїв
klimenko.swetlana2011@yandex.ua

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ОСНОВНИЙ МЕТОД АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

У статті розглянуто проблеми обліково-аналітичного забезпечення ефективності використання основних засобів підприємства. Актуального значення в сучасних умовах набуває питання точної оцінки ефективного використання основних засобів. Проблема коректного обліку основних засобів відзначається тим, що головною складовою її вирішення для застосування в управлінні підприємством є науково обґрунтована класифікація за найважливішими економічними і технічними ознаками. Позитивним моментом застосування переоцінки є відображення обґрунтованої собівартості продукції, збільшення розміру амортизаційних відрахувань, що забезпечує відновлення основних засобів підприємства та своєчасний аналіз ефективності їх використання.

Ключові слова: ефективність, основні засоби, обліково-аналітичне забезпечення, переоцінка, управлінський облік.

В останні роки через обмеженість фінансових ресурсів спостерігаються негативні тенденції у відтворенні основних засобів української економіки. Окрім низки об'єктивних чинників, зазначена ситуація зумовлена також невідповідністю між головними складовими управління основними засобами – плануванням, оцінкою та формуванням їхнього обсягу та структури. В сучасних умовах питання точної оцінки ефективного використання основних засобів набуває актуального значення.

Вивчення питань оцінки ефективності використання основних засобів привертає

увагу багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Теоретичні та практичні аспекти ефективності капітальних вкладень, методи обґрунтування відповідних нормативів досліджувались і висвітлені у роботах вітчизняних учених: В. Г. Андрійчука, В. М. Івахненка, Р. М. Косміної, В. Я. Месель-Веселяка, Г. В. Нашкерської, Н. М. Ткаченко, П. Т. Саблука, М. Г. Чумаченка. Як показує огляд наукових праць вітчизняних та зарубіжних вчених, теоретичні та методологічні підходи до проблеми облікового забезпечення та ефективності використання основних засобів підприємств розроблені недостатньо. Дискусій-